

Beskrivelse av tiltak – tilbakeføring av fasader i Bram Saling 2, Skudeneshavn

Historikk og begrunnelse for tiltaket

Eneboligen som skal restaureres har adresse Bram Saling 2, 4280 Skudeneshavn (Gnr. 57, Bnr. 390) og eies av Haldis Dagmar Lunde (f. 01.12.1937). Bygningen ligger i et kulturmiljø av nasjonal og internasjonal interesse, ved inngangen til den fredete bydelen Gamle Skudeneshavn. Eneboligen inngår i verneplanen for Gamle Skudeneshavn, Karmøy.

Boligen ble bygget på stedet i 1948. Bygningen ble oppført med saltak med svai, enkeltkrummede teglsteinspanner og to- og trefagsvinduer (med henholdsvis seks og ni glassruter) mot nord og mot vest. Det kan tenkes at bygningens empire-uttrykk dels skyldes gjenbruken av bygningsmaterialer fra det gamle «Selvaag-huset» (oppført 1840-tallet på torget i Skudeneshavn), dels hensynet til det omkringliggende miljøet, Gamle Skudeneshavn.

Boligen er det første huset på veien opp mot Havnafjellet. Den steile bakken har fått det passende navnet Bram Saling (nr. 2), med referanse til seilskipenes øverste og siste avsats før mastetoppen. Alle bygningene i Bram Saling, er oppført i årene etter 2. verdenskrig.

Bygningen følger det opprinnelige kuperte terrenget, og er plassert på og mellom to fjellknauser. Boligen er bygget med respekt for de naturgitte forholdene og den eksisterende bygningsmassen i nabolaget. Bygningskroppen er asymmetrisk - terrenget og romdisposisjonen har fått bestemme formen. De to stuene er plassert mot nord, høyt hevet over byens travle sentrum og med god utsikt over horisonten i nord. Oppholdsrommene er åpne med rikelig vindusflate for å dra inntrykket av naturen, lys og luft inn i rommet og samtidig øke følelsen av dimensjon. Plasseringen av vindusflatene følger funksjonen – noe som viser til et moderne stiluttrykk.

Arkitektonisk kan boligen ses på som en hybrid, som skildrer overgangen mellom eldre og moderne byggeskikk. Den forteller historien om etterkrigstidens håndverkere med røtter i lokal eldre byggeskikk, og som lot nye og moderne elementer forsiktig tilføyes over tid.

Fram til 1968 hadde boligen store deler av det opprinnelige eksteriøret fra 1948. I 1968 ble to- og trefagsvinduene skiftet ut med husmor- og termopanvinduer. Omkring 1982 fikk taket ny taktekking med betongpanner. Inngangsdøren i funksjonalistisk stil ble også skiftet ut. Inngangsdør ble skiftet på begynnelsen av 2000-tallet.

Bygningskroppen er i det store og hele bevart slik den var ved oppføringen i 1948, med unntak av et påbygg mot sør, oppført omkring 1982. Takformen er bevart i sin opprinnelige form og framstår i empire-stil. Bygningen har saltak utsvaiet mot gesismen, og spisse gavler. Vindskiene er lagt direkte på kledningen i gavlen. Raftekassene er i funkisstil (trappeformet) og det samme er det smale, høvlede panelet.

I 2023 er det lagt ned et betydelig arbeid i å tilbakeføre to fasader til opprinnelig tidsriktig uttrykk. Alle vinduene mot vest, deler av fasaden mot nord, noe kledning og inngangsdør ble skiftet ut. I

tillegg ble alle detaljer, vindusrammer, vindskier m.m. malt hvite. Grunnmuren som tidligere var grønn er nå gråmalt slik den var opprinnelig. Med økonomisk støtte fra Rogaland fylkeskommune og fra Karmøy kommune, ble det mulig å gjennomføre tiltaket.

Det flotte resultatet har inspirert oss til å fortsette arbeidet med tilbakeføringen. Målet er at hele bygget skal framstå tidsriktig og i den stilen det opprinnelig ble bygget i.

I samråd med kommuneantikvarene er det ønskelig å gi boligen et mer tidsriktig utseende med treramsvinduer med ni glassruter, der det i dag er to store termopanvinduer. Boligen inngår i verneplanen for Gamle Skudeneshavn og vil med en tilbakeføring oppfylle kravene til riktig vern og vedlikehold.

Boligen har en sentral plassering i bybildet, bygget på en høyde like ved inngangen til Gamle Skudeneshavn. Med sin framskutte beliggenhet er boligen med på å slå an tonen for det tidsbildet og den estetikken Gamle Skudeneshavn representerer.

Med en tilbakeføring vil bygningen falle langt bedre inn i det sårbare, fredete nabomiljøet. På tross av den vellykkede tilbakeføringen av to av fasadene, kan boligen fortsatt oppleves som historieløs og som et fremmedelement ved inngangen til den gamle bydelen. En tilbakeføring vil bidra til å styrke den historiske identiteten, støtte opp om og forsterke den enhetlige bygningsmassen.

Boligen vil etter tilbakeføringen fortsatt være enebolig for eieren, Haldis Dagmar Lunde.

Tiltak (sammendrag):

1. Tilbakeføring vinduer

Det er ønskelig å tilbakeføre stuevinduene mot nord og mot øst til trerams vinduer med ni glassruter.

2. Tilbakeføring kledning

Deler av kledningen har behov for utskifting og erstattes av høvlet, smalt panel, slik det var opprinnelig.

Kontaktperson:

Min datter Grethe Lunde Øvrebø er kontaktperson for prosjektet:

Grethe Lunde Øvrebø, Karmøyt. 48, 5529 Haugesund. Tlf. 90 88 16 65, e-post:

gretheovrebo@gmail.com

Med håp om positiv behandling av søknaden.

Vennlig hilsen

Haldis Dagmar Lunde